

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A) Obecná část

Úvodem je třeba uvést, že řadu podrobnějších a doplňujících informací k obecné části důvodové zprávy obsahuje důvodová zpráva k navrhovanému novému zákonu o zbraních a zákonu o municí.

a) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Na základě usnesení vlády č. 740 ze dne 23. října 2017 je souběžně připravován návrh zákona o zbraních, zákona o municí a zákona o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky. Tyto nové právní předpisy zcela nahradí stávající zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, ve znění pozdějších předpisů a zásadně zreformují a zmodernizují právní úpravu nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře.

V několika právních předpisech napříč právním řádem ČR se v současné době promítá stávající systém nakládání se zbraněmi, tak jak byl v ČR nastaven od roku 2003. Dotčené právní předpisy se odvolávají nebo přímo v textech používají pojmy a instituty zavedené zákonem č. 119/2002 Sb., jako jsou např. zbrojní průkazy, průkazy zbraní, zakázané doplňky zbraní apod.

V řadě právních předpisů absentuje výslovná zmínka o tom, že se to konkrétní ustanovení použije i pro nakládání s municí, což je reakce na právní konstrukci zavedenou v zákoně 119/2002 Sb, kdy munice zde definovaná byla legislativně považována za zbraně kategorie A. Tato legislativní konstrukce byla platná do přijetí novely č. 229/2016 Sb., která municí vyčlenila z definice zbraní kategorie A a v hlavě III zákona č. 119/2002 Sb, zavedla samostatnou právní úpravu nakládání s municí. Absence pojmu munice v řadě právních předpisů se v současnosti překonává výkladem.

V trestním zákoníku v definici skutkové podstaty trestného činu nedovolené ozbrojování i dalších skutkových podstatách se používají do budoucna již neaktuální pojmy, jako je nazávaný doplněk zbraně a na druhou stranu absentuje pojem munice. Jak vyplynulo z Analýzy legislativního řešení dopadů revidované směrnice, nejsou zcela rovné podmínky trestnosti protiprávního zahraničního obchodu v případě vojenských zbraní na jedné a civilních zbraní na druhé straně. Při konzultacích pracovních verzí návrhu změnového zákona v rámci zřízených pracovních skupin byla zvažována též úprava účinné lítosti obsažená v § 33 trestního zákoníku a její rozšíření i na trestný čin nedovoleného ozbrojování. Zánik trestní

odpovědnosti za nedovolené ozbrojování je však efektivnější řešit cestou zachování současného stavu (tedy vyhlášením tzv. zbraňových amnestií), než prostřednictvím účinné lítosti dle § 33 trestního zákoníku, a to hned z několika důvodů. Kromě zhoršené situace s prokazováním požadavku dobrovolnosti (osoba se při osobní prohlídce, při níž byla nalezena nelegálně držená zbraň, bude snažit vyvinut tvrzením, že právě započala své jednání dle § 33 trestního zákoníku), které v případě zahrnutí trestního činu neodvolného ozbrojování (§ 279) do výčtu v § 33 trestního zákona bude platit trvale (nyní tento problém nastává jen po období trvání zbraňové amnestie), je to pak zejména odpadnutí možnosti zbraň zlegalizovat. V případě zbraňové amnestie je osoba po provedeném odborném zkoumání zbraně považována za vlastníka zbraně a může si ji v případě splnění všech podmínek plynoucích ze zákona o zbraních ponechat, případně může požádat o prodej nebo o předání zbraně subjektu, který takový prodej zajistí, či ji po nějakou dobu uschová atd. To v případě účinné lítosti podle § 33 trestního zákoníku nebude nadále možné. Trestnost činu pachatele sice pro účinnou lítost zanikne, nicméně vzhledem k nelegálnosti držení této zbraně zbraň nebude pachateli ponechána, ani mu nebude dána možnost držení této zbraně legalizovat. V neposlední řadě je vyhlášení dočasně trvajících zbraňových amnestií z povahy věci doprovázeno zvýšeným mediálním zájmem, a tedy se o této možnosti dozví větší okruh lidí, čímž je zamýšleného účinku – snižování nekontrolované dispozice zbraní – dosahováno lépe, než by bylo trvajícím úpravou účinné lítosti, o níž široká veřejnost nemusí mít větší povědomí. Z tohoto důvodu nebylo přistoupeno k úpravě § 33 trestního zákoníku.

Správní poplatky jsou přesně nastaveny na stávající koncepci zákona č. 119/2002 Sb. a na doklady vydávané podle tohoto zákona.

Podnikání v oboru zbraní, střeliva, munice, a bezpečnostního materiálu je podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zařazeno mezi koncesované živnosti. K tomu, aby mohl podnikatel nakládat se zbraněmi, střelivem nebo municí, musí mít nejen vydanou koncesi, ale musí být také držitelem zbrojní nebo muniční licence podle zákona č. 119/2002 Sb. Ve své podstatě se jedná o dvojí povolovací režim, ve kterém se posuzují v zásadě obdobná kritéria, jako je bezúhonnost nebo odborná způsobilost.

Právní úprava v oblasti nakládání s bezpečnostním materiálem, která byla do tuzemského právního řádu zavedena poprvé spolu se zákonem č. 310/2006 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky a o změně některých dalších zákonů (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem), a následně pak zákonem č. 229/2013 Sb. se z větší části neosvědčila, resp. ve většině ohledů není zřejmé, zdali tato právní úprava vůbec přispívá k zajišťování vnitřní bezpečnosti. Za de facto jediný přínos zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem lze označit nastavení jednoznačného mechanismu, který umožňuje Ministerstvu obrany provádět kontroly vyplývající z mezinárodních úmluv v oblasti kontroly zbrojení (tyto kontroly se však dotýkají pouze bezpečnostního materiálu skupin 5 a 6).

Zákon č. 156/2000 Sb. o ověřování střelných zbraní a střeliva, ve znění pozdějších předpisů, pracuje také na několika místech s pojmy stávajícího zákona č. 119/2002 Sb. Zde obsažená úprava kontroly označení kontrolovaných výrobků identifikačními údaji, tedy označování zbraní kontrolními značkami, byla do zákona přijata jako reakce na požadavky jednoznačné sledovatelnosti a identifikovatelnosti zbraní obsažené v čl. 10 Protokolu OSN proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a obchodování s nimi. K tomuto mezinárodnímu dokumentu přistoupila jak ČR, tak Evropská unie. V rámci revize směrnice 91/477/ES o zbraních se na evropské úrovni požadavky Protokolu OSN promítly ve znění směrnice 2017/853 a jsou do právního řádu ČR implementovány v návrhu zákona o zbraních.

Navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru).

Lze proto konstatovat, že právní úprava, jež je obsažena v návrzích novelizovaných právních předpisů, nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Z hlediska rovnosti mužů a žen je návrh neutrální a nemá v této oblasti negativní dopady, neboť navrhovaná právní úprava je pro obě pohlaví stejná.

b) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Hlavním cílem navrhované nové právní úpravy je zajištění hladkého přechodu stávajícího systému nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře na koncepčně zcela nový model. Základními principy promítnutými v těchto změnách je zejména:

- snižování administrativní zátěže jak pro soukromý sektor, tak pro státní správu,
- elektronizace procesů v dané oblasti,
- odstraňování duplicit a nejasností a celkové zpřehlednění a racionalizace systému,
- odstranění mezer v systému nakládání se zbraněmi a municí

Jak již bylo uvedeno výše, návrh zákona nemá negativní dopad na rovnost postavení mužů a žen.

c) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku.

Přijetí zákona o změně zákonů je nezbytné k zajištění funkčnosti nového systému nakládání se zbraněmi a municí, který je zaváděn novým zákonem o zbraních a zákonem o municí. Bez přijetí zákona o změně zákonů by tento nový systém nebyl funkční.

V několika měněných právních předpisech dochází ke změnám pouze formulačním a terminologickým, které reagují na změněnou terminologii a nově definované pojmy zaváděné zákonem o zbraních a zákonem o municí. V řadě právních předpisů však dochází i ke změnám věcným, které jsou jednak nutné k tomu, aby byl nový systém nakládání se zbraněmi

a municí funkční nebo jejich potřebnost vyplynula z Analýzy legislativního řešení dopadů revidované směrnice.

Vzhledem k tomu, nový zákon zbraních zavádí novou kategorizaci zbraní, zavádí novou ohlašovací povinnost u některých zbraní, které doposud registraci ani ohlášení nepodléhaly a výrazně redukuje počet zakázaných doplňků zbraní, je třeba této nové skutečnosti přizpůsobit i další právní předpisy, které se opíraly o doposud platnou kategorizaci zbraní. Bez této změny by nejen docházelo k interpretačním problémům u těchto právních předpisů, ale mohlo by docházet i ke kriminalizaci držitelů doposud legálně držných zbraní trestního zákoníku užívajícího již překonanou a ve své podstatě zavádějící terminologii. Značné interpretační problémy by hrozily také v případě, kdyby nedošlo k úpravě zákona o policii, zákona o obecní policii, zákona o generální inspekci bezpečnostních sborů a dalších.

Navrhované změny dále reagují na výraznou elektronizaci agendy zbraní a munice a na rušení „papírových“ dokladů vydávaných podle nahrazované právní úpravy. Na tuto skutečnost reaguje např. novela zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

d) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky.

Navržená právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a Listině základních práv a svobod, zejména ze zásady zákonnosti uvedené v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 4 Listiny (ukládání povinností jen na základě zákona) a ze zásady zákonného výkonu veřejné moci uvedené v čl. 2 Listiny.

Předkládaný návrh usiluje rovněž o respektování a dosažení proporcionální rovnováhy mezi na ústavní úrovni zakotvenými základními právy a svobodami, a to zejména pokud jde o ochranu života (čl. 6 odst. 1, 4 Listiny), ochranu vlastnictví, jakož ale i zásadu, že vlastnictví zavazuje (čl. 11 odst. 1, 3 Listiny) a právo na svobodnou volbu a přípravu k němu (čl. 26 odst. 1, 2 Listiny). Návrh rovněž plně respektuje zásadu *nullum crimen sine lege* (čl. 39 Listiny).

Ústavněprávně zakotvená ochrana obydlí (čl. 12 odst. 1 Listiny) je návrhem důsledně respektována.

Ochrana osobních údajů je pak zaručena tím, že návrh zákona, v této oblasti zcela přejímá stávající právní úpravu, bez jakýchkoliv výjimek (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), zákon o zpracování osobních údajů a doprovodný změnový zákon.

e) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie.

Návrh zákona o změně zákonů je plně v souladu se závazky, které pro Českou republiku vyplývají z jejího členství v Evropské unii. Návrh zákona respektuje evropskou právní úpravu.

Návrh zákona je v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie, se zásadou rovného zacházení, nediskriminace a právní jistoty.

Návrh zákona odpovídá principům, z nichž vychází Smlouva mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Finskou republikou, Švédským královstvím, Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku (členskými státy Evropské unie) a Českou republikou, Estonskou republikou, Kyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litevskou republikou, Maďarskou republikou, Republikou Malta, Polskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii, jak publikováno sdělením Ministerstva zahraničních věcí ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 44/2004 Sb. m. s. Návrh zákona je v souladu s Dohodou o Evropském hospodářském prostoru.

Návrh zákona není přímo implementačním právním předpisem ve vztahu k výše uvedeným předpisům EU.

Návrh zákona je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

V širším kontextu se oblasti upravované návrhem zákona dotýkají rovněž např.:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/28/EU ze dne 26. února 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání výbušnin pro civilní použití na trh a doзору nad nimi,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat

na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS,

- směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany,
- směrnice Rady 98/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci.

f) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Návrh zákona není rovněž v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, ani s právem EU, zejména Evropskou sociální chartou a Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod a jejími protokoly (dále jen „úmluva“).

Požadavky práva na spravedlivý proces, zakotvené hlavně v článku 6 Úmluvy, ale i v dalších ustanoveních, jako je článek 7 Úmluvy nebo články 2 a 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě jsou respektovány tím, že je zachována víceinstančnost správního postihu. V řízeních o přestupcích má účastník právo na odvolání, dále může využít i mimořádné opravné prostředky upravené ve správním řádu. Pravomocná rozhodnutí pak lze zažalovat ve správním soudnictví. Soudní přezkum je tedy garantován. Tím jsou zároveň garantovány požadavky čl. 13 – práva na vnitrostátní prostředek nápravy. K tomu je třeba doplnit, že pokud by správní orgán vydal rozhodnutí v rozporu se zákony, mohl by se poškozený domáhat náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů.

Navrhované právní úpravy se v oblasti ochrany občanských a politických práv, ochrany práv dítěte, zákazu diskriminace, rovnosti mužů a žen, zaměstnávání osob zdravotně postižených, jakož i uznávání dokladů o vzdělání opírají zejména o tyto mezinárodní smlouvy:

- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, New York, 16. 12. 1966 (publikace č. 120/1976 Sb.).
- Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen, New York, 18. 12. 1979 (publikace č. 62/1987 Sb.).

- Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, New York, 10. 12. 1984 (publikace č. 143/1988 Sb., 39/1997 Sb.).
- Úmluva o právech dítěte, New York, 20. 11. 1989 (publikace č. 104/1991 Sb., 41/2010 Sb. m. s.)
- Opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, New York, 16. 12. 1966 (publikace č. 169/1991 Sb.).
- Evropská úmluva o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (č. 126), Štrasburk, 26. 11. 1987 (publikace č. 9/1996 Sb.).
- Evropská dohoda o osobách účastnících se řízení před Evropskou komisí a Soudem pro lidská práva (č. 67), Londýn, 6. 5. 1969 (publikace č. 106/1996 Sb.).
- Opční protokol k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen, New York, 6. 10. 1999 (publikace č. 57/2001 Sb. m. s.).
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, New York, 13. 12. 2006 (publikace č. 10/2010 Sb. m. s., 44/2010 Sb. m. s.).

Vedle výše zmíněných mezinárodních úmluv je možné uvést i další mezinárodněprávní dokumenty a zákony přijaté k naplnění jejich požadavků:

- Smlouva o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (č. 94/2003 Sb. m. s.)
- Úmluva o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (č. 29/2000 Sb.)
  - zákon č. 305/1999 Sb., o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení, ve znění zákona č. 41/2009 Sb.
- Úmluva o kazetové municí (č. 18/2012 Sb. m. s.)
  - zákon č. 213/2011 Sb., o zákazu použití, vývoje, výroby, skladování a převodu kazetové munice a o jejím zničení (zákon o zákazu kazetové munice)
- Úmluva o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení (č. 96/1975 Sb. m. s.)
- Úmluva o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení (14/2009 Sb. m. s.),
- Smlouva o nešíření jaderných zbraní (č. 61/1974 Sb.)

g) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí.

- *státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty*

Pozitivní

Přínosy na straně veřejného sektoru je třeba spatřovat zejména v podobě snížení celkové administrativní zátěže, a to zejména s ohledem na redukci agendy PČR podle zákona č. 229/2013 Sb; tyto úspory budou však plně využity pro intenzifikaci kontrolní činnosti Policie České republiky podle nového zákona o zbraních a zákona o municích.

Negativní

Zrušením povinnosti označování zbraní kontrolními značkami podle zákona č. 256/2000 Sb., dojde k poklesu příjmu státního rozpočtu v odhadované výši 20 mil. točně.

Dalšími nároky na veřejné rozpočty bude zejména zamýšlená restrukturalizace správních poplatků v rámci doprovodné změny zákona o správních poplatcích. V této souvislosti lze však odůvodnění těchto nákladů (resp. redukce příjmů) plně opřít jednak o bezpečnostní hlediska a jednak zájem na účinném využívání nástrojů e-Governmentu ze strany veřejnosti.

- *podnikatelské prostředí České republiky*

Pozitivní

Přínosy na straně soukromého sektoru lze především spatřovat v poklesu celkové administrativní zátěže. Dále dojde k odstranění duplicity a nejasnosti v označování střelných zbraní kontrolními značkami a s tím související finanční úspoře na straně firem.

Dále dojde k zpřehlednění právního prostředí v oblasti zahraničního obchodu se zbraněmi.

Zásadní pozitivní přínosy však primárně přináší nový zákon o zbraních a zákon o municích, v jejichž důvodových zprávách jsou tyto přínosy dostatečně popsány.

Negativní

Žádné negativní dopady na podnikatelské prostředí nebyly identifikovány.

V ostatních kategoriích tohoto bodu nebyly identifikovány žádné dopady.

h) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně osobních údajů a soukromí.

Návrh zákona důsledně dbá na ochranu soukromí a osobních údajů a v případech, kdy by mohlo dojít k jakékoli interferenci navrhované právní úpravy s těmito zájmy. Vzhledem k tomu, že se primárně jedná o změnový zákon, jehož cílem je zajistit funkčnost nové právní úpravy v oblasti zbraní a munice neobsahuje žádnou vlastní úpravu uvedené oblasti.

i) Zhodnocení korupčních rizik (CIA).

Předkladatel provedl zhodnocení korupčních rizik, jak stanoví Hlava II., čl. 9 odst. 2 písm. i) Legislativních pravidel vlády, a to podle Metodiky CIA (Corruption Impact Assessment; Metodika hodnocení korupčních rizik), kterou uveřejnil Vládní výbor pro koordinaci boje s korupcí na webových stránkách http://www.korupce.cz/assets/protikorupcni-agenda/cia/Methodika-hodnoceni-korupcnich-rizik-_CIA_.pdf.

Veškerá správní řízení probíhají podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Případné sankce (ukládání správních trestů) se pak bude řídit i zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich může na straně dotčených správních orgánů představovat korupční riziko. Dále pak samotné postupy správního orgánu se řídí podle správního řádu. Je zaručena také víceinstančnost správního řízení, soudní přezkum a důsledná kontrola dotčených správních orgánů ze strany orgánů veřejné moci.

V případě podezření z páchaní trestné činnosti je možné podat na Policii České republiky nebo na státním zastupitelství trestní oznámení; u podezření z přestupku je možné podat podnět k příslušnému správnímu orgánu.

1. Přiměřenost

Navrhované změny jsou postaveny tak, aby byl zcela eliminován prostor pro správní uvážení ve vedených správních řízeních a nebyl rozšiřován za účelem možného korupčního jednání.

2. Efektivita

Návrh zákona vychází z praktických poznatků předkladatele shromažďovaných od roku 2002. Lze proto důvodně očekávat, že nová navrhovaná právní úprava povede k dosažení kýžených cílů.

3. Odpovědnost

Předkládaný návrh změny zákona č. 229/2013 Sb. do určité míry snižuje stávající působnost PČR. Kompetence Ministerstva obrany v této oblasti zůstávají zachovány, tak aby byly i nadále naplněny mezinárodně právní závazky ČR vyplývající zejména ze smlouvy KOS.

4. Opravné prostředky

Rozhodnutí a postupy ve správním řízení podléhají standardnímu přezkumu v systému řádných, mimořádných i dozorčích prostředků. Nelze opomíjet ani možnost soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu. Stran poučení adresáta úkonu o možnosti podat opravný prostředek se uplatňuje standardní úprava obsažená ve správním řádu, resp. v jiných právních předpisech, V případě trestního řízení pak dostatečnou míru ochrany procesních práv účastníka obsahuje trestní řád. Návrh neobsahuje žádnou vlastní úpravu předmětné oblasti.

5. Kontrolní mechanismy

V upravovaných oblastech už v současné době existují funkční systémy přezkoumávání vydaných rozhodnutí i postupů příslušných orgánů. Návrh neobsahuje žádnou vlastní úpravu uvedené oblasti.

j) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu.

Navrhovaná úprava je nezbytná k zajištění funkčnosti nové právní úpravy v oblasti zbraní a munice, která je jedním ze základních předpokladů efektivního fungování bezpečnostního systému státu, a tím přispívá k vysoké úrovni vnitřního pořádku v České republice.

Návrh zákona má proto pozitivní dopady na bezpečnost a obranu státu.

B) Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

Změna trestního řádu

Navrhuje se provedení ryze terminologické změny odrážející pojmosloví a systematiku nové právní úpravy nakládání s municí v civilní sféře, která byla vyčleněna do samostatného nového zákona o municí.

ČÁST DRUHÁ

Změna kompetenčního zákona

Návrh reflektuje novou systematiku právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře, která nově vyčleňuje nakládání s municí do samostatného právního předpisu. Proto se ministerstvu se výslovně svěřuje kompetence v oblasti zbraní střeliva i municí.

ČÁST TŘETÍ

Změna živnostenského zákona

V souladu se závěry Analýzy legislativního řešení dopadů revidované směrnice o zbraních se navrhuje nepodřazovat nadále podnikání související s nakládáním se zbraněmi, střelivem, municí, provozem střelnic a nakládáním s bezpečnostním materiálem mezi koncesované živnosti. Speciální právní úprava způsobilosti k tomuto podnikání bude nadále (s výjimkou nakládání s bezpečnostním materiálem) obsažena v příslušných zákonech. Z hlediska živnostenského zákona bude pro podnikání v těchto oborech napříště plně postačovat živnostenské oprávnění pro živnost volnou¹. Tím dojde k odstranění nadbytečných duplicít a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů.

K příloze č. 3 živnostenského zákona

Ruší se příslušné koncesované živnosti pro podnikání s municí, zbraněmi a střelivem a s bezpečnostním materiálem (variantně) a pro provádění pyrotechnického průzkumu, provozování střelnic a výuku ve střelbě. Pro tyto činnosti bude nově vyžadována pouze živnost volná.

---

¹ Předmět podnikání: Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

V případě koncesované živnosti opravňující k podnikání s bezpečnostním materiálem je návrh předkládán ve 2 variantách, a to v návaznosti na další osud zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem:

Varianta č. 1: Pokud bude zrušen zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem, zanikne kategorie předmětů „bezpečnostní materiál“. Koncesovaná živnost bude bez náhrady zrušena. Předměty spadající dnes do kategorie „bezpečnostní materiál“ se stanou „běžným“ zbožím. Proto by k jejich výrobě a obchodování s nimi (atd.) postačovala pouze živnost volná.

Varianta č. 2: Pokud bude zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem zachován v redukované podobě, navrhuje se, aby byla koncesovaná živnost vyžadována pouze pro podnikání s „významným bezpečnostním materiálem“.

K příloze č. 4 živnostenského zákona

Jak bylo uvedeno výše, bude k podnikání v oblasti munice, zbraní a střeliva postačovat nově pouze volná živnost. Příloha č. 4 obsahuje dnes 79 dílčích oborů činností, z nichž se živnost volná skládá. Obsah jednotlivých oborů živnosti volné je upraven v příloze č. 4 nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. V ní je dnes zohledněna skutečnost, že munice, zbraně a střelivo nejsou „běžným“ zbožím, ale že jde o předměty podléhající koncesované živnosti. Proto jsou v jednotlivých obsahových náplních oborů činnosti živnosti volné munice, zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál výslovně z živnosti volné vyloučeny. Navrhovatel předpokládá, že tím, že budou následnou novelou nařízení vlády č. 278/2008 Sb. munice, zbraně a střelivo z negativních vymezení vyloučeny, budou moci tyto předměty spadat pod odpovídající obory činnosti jako v případě ostatního zboží, a nebude nutné (výrazně) měnit názvy oborů činností živnosti volné².

Výjimkou je činnost „Provádění pyrotechnického průzkumu“. Ta dle názoru navrhovatele neodpovídá obsahové náplni jiného oboru činnosti. Proto se navrhuje vytvořit nový obor činnosti pod číslem 54, které je dnes nevyužité.

K přechodným ustanovením

Ze zákona dojde k zániku oprávnění ke koncesovaných živností rušených v příloze č. 3 živnostenského zákona. Jejich držitelé budou po nabytí účinnosti zákona držiteli živnostenského oprávnění k provozování živnosti volné.

---

² Nabízí se např. úvaha o úpravě názvu oboru činnosti, ve které by byla zahrnuta výroba zbraní (např. obor 38).

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o obecní policii

Dochází k úpravě terminologie zákona o obecní policii tak, aby odpovídala nové právní úpravě nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře. Rovněž se navrhuje upravit vymezení služební zbraně obecní policie tak, aby odpovídalo novému institutu jiného veřejnoprávního držitele podle zákona o zbraních.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem

Ustanovení týkající se institutu zjednodušené licence výrazným způsobem zlepšuje konkurenceschopnost českých výrobků a výrobců na mezinárodním trhu s touto komoditou, kdy umožňuje, za výrazně jednodušších podmínek předvádění těchto výrobků v zahraničí zejména za účelem následného uzavření případných obchodních smluv. Zaváděná právní konstrukce znamená výraznou úsporu časové a administrativní náročnosti úkonů spojených s akcemi typu mezinárodních výstav, veletrhů apod. na straně výrobců a dalších osob spojených s nakládáním s vojenským materiálem a představuje zásadní nástroj prosazení oprávněných ekonomických zájmů českých podnikatelských subjektů, jakož i České republiky v zahraničí.

Dále se navrhuje zákon upravit tak, aby podpořil vzájemnou výměnu informací mezi dotčenými orgány státní správy.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o ozbrojených silách České republiky

Navrhuje se provedení ryze terminologických změn odrážejících pojmosloví a systematiku nové právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o námořní plavbě

Revidovaná směrnice o zbraních explicitně formuluje jako jeden z důvodů pro nakládání se zbraní kategorie A mj. zajišťování bezpečnosti námořních konvojů nebo přepravy cenných nákladů. Navrhuje se v souladu se směrnicí umožnit na základě přivolení velitele lodě nakládat se zbraněmi za účelem ochrany lodě, osob zdržujících se na palubě, případně přepravovaného nákladu.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o ověřování střelných zbraní a střeliva

Navrhuje se sladit zákon č. 156/2000 Sb. s novou zbraňovou legislativou z terminologického hlediska.

Navrhuje se zrušit dosavadní právní úpravu kontroly označení kontrolovaných výrobků identifikačními údaji. Návrh zákona o zbraních řeší identickou problematiku formou zavedení povinnosti označení zbraní a střeliva v souladu s revidovanou směrnicí o zbraních. Navrhovaná právní úprava nového zákona o zbraních je navíc

- a) komplexnější než kontrola označení kontrolovaných výrobků identifikačních údajů podle zákona č. 156/2000 Sb., neboť v případě vývozu dopadá i na zbraně, které byly ověřeny podle dřívějších právních předpisů a v tu dobu nemusely být označeny údaji na současné úrovni,
- b) méně zatěžující pro podnikatelské prostředí, neboť odstraňuje nutnost předkládání každého kontrolovaného výrobku a jeho označení kontrolní značkou, a namísto toho povinnost označení vymáhá vedle standardních kontrolních mechanismů zákona o zbraních zejména důslednou ex post represí porušení těchto povinností.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona krizového zákona

Krizový zákon v současnosti obsahuje několik možností stanovení omezujících opatření v oblasti nakládání se zbraněmi, střelivem a municí. Podobnou, nicméně adekvátně důkladnější právní úpravu v tomto ohledu obsáhne zákon o nakládání se zbraněmi v oblasti vnitřní bezpečnosti („nadstavbový zákon“). Nadstavbový zákon přitom bude počítat s opatřeními jdoucími jak ve směru restrikce a zvýšené kontrolní činnosti, tak ale i omezeného uvolnění požadavků standardní právní úpravy na úseku nakládání se zbraněmi, střelivem či municí. Jedním z důvodů, proč předkladatel zvolil tento přístup je, mj. i zkušenost s africkým morem prasat v České republice, kdy vznikla potřeba urychleně umožnit fyzickým osobám (myšlivcům – držitelům zbrojních průkazů skupiny C) nakládat se zakázanými doplňky zbraní (tlumiči hluku výstřelu, noktovizními zaměřovači), a tedy fakticky překonat jeden z jinak kogentních zákazů dosavadní právní úpravy nakládání se zbraněmi. Přitom nelze vyloučit, že obdobné „mimořádné“ situace se vyskytnou i v budoucnu, přičemž potřeba adekvátní a rychlé reakce se jeví pro oblast vnitřní bezpečnosti České republiky jako prioritní.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o myslivosti

Navrhuje se upravit text zákona o myslivosti tak, aby odpovídal terminologii nové zbraňové legislativy a současně aby odpovídal jejímu obsahu, zejména s ohledem na zrušení obligatorních listinných dokladů typu zbrojního průkazu a průkazu zbraně.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Navrhuje se přestrukturovat stávající položky přílohy zákona o správních poplatcích tak, aby odpovídaly koncepci nové právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře, a to zejména s ohledem na rozdělení této právní úpravy do 3 samostatných zákonů.

Jednotlivé správní poplatky se stanovují v intuitivně zapamatovatelné výši (3 x 100 nebo x 1000). V případě žádosti o jmenování zkušebním komisařem se správní poplatek stanovuje symbolicky ve stejné výši jako je odměna zkušebního komisaře za provedení zkoušky jednoho uchazeče (600 Kč). Správní poplatek za podání žádosti o registraci zbraně se ruší bez náhrady. Je v bytostném zájmu státu, aby veškeré zbraně byly zaregistrovány a proto by tato povinnost neměla být zpoplatňována.

Správní poplatek za podání žádosti o vydání zbrojního oprávnění v sobě již zahrnuje úhradu odměny zkušebního komisaře, popř. nákladů komisionální zkoušky. V tomto jediném případě je uhrazovací funkce správního poplatku dominantní, ve všech ostatních případech mají správní poplatky na úseku zbraní a střeliva především regulativní funkci.

Elektronický způsob komunikace mezi žadatelem a státem je podporován i tím, že je od správního poplatku osvobozeno podání, které žadatel činí elektronicky se zaručenou identitou.

Od hrazení správních poplatků za žádost o vydání zbrojního oprávnění jsou dále osvobozeni příslušníci Policie ČR.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona, o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů

Dále se s ohledem zrušení vydávání zbrojních průvodních listů pro trvalé přemístění zbraní a střeliva v rámci EU v zákoně o zbraních a na směrnici Rady 91/477/EHS, o kontrole nabývání a držení zbraní, v platném znění, upravující možnost zamítnutí povolení pro převod palných zbraní do jiného členského státu z důvodů bezpečnosti nebo z důvodů týkajících se

spolehlivosti dotyčné osoby, stanoví možnost vydání povolení k přepravě a dovozu výrobků, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, jen na základě závazného stanoviska Ministerstva vnitra. Tato úprava vychází z kompetenčního zákona, dle kterého je Ministerstvo vnitra ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti. Současně se u těchto závazných stanovisek stanovuje tzv. tichá procedura, jež znamená to, že pokud dotčený orgán nevydá závazné stanovisko ve stanovené lhůtě, ani v této lhůtě nepožádá o její prodloužení, znamená to, že uplynutím této lhůty souhlasí s vydáním povolení. Cílem tohoto mechanismu tiché procedury je zajištění administrativní zátěže státních orgánů v únosné míře, a to i s ohledem na další kontrolní mechanismy spojené s následným převodem zbraní a střeliva v rámci členských států EU upravené v zákoně o zbraních.

Dále se navrhuje se zákon upravit tak, aby podpořil vzájemnou výměnu informací mezi dotčenými orgány státní správy.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákoníku práce

Navrhuje se provedení ryze terminologického doplnění odrážejícího pojmosloví a systematiku nové právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o Policii ČR

Navrhuje se provedení výhradně terminologických změn odrážejících pojmosloví a systematiku nové právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna trestního zákoníku

K § 261

Navrhovaná úprava odstraňuje exitující disproporci v trestnosti protiprávního zahraničního obchodu v případě vojenských zbraní na jedné a civilních zbraní na druhé straně.

K § 279

Jedná se o terminologické změny, které jsou nutné proto, aby trestněprávní úprava odpovídala pojmosloví a konstrukci nové zbraňové a muniční legislativy např. zrušení definice zakázaných doplňků zbraní či zavedení samostatné právní úpravy munice, která byla doposud nepříliš šťastně vnímána jako jedna ze zbraní hromadně účinných ve smyslu tohoto ustanovení trestního zákoníku.

K § 280

Jedná se o terminologické upřesnění. Municí zakázanou zákonem nebo mezinárodní smlouvou ve smyslu tohoto ustanovení se rozumí munice zakázaná zákonem o municích tj. municích, se kterou zakazuje nakládat mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána. Jedná se například o Úmluvu o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení, vyhlášená pod č. 29/2000 Sb. m. s., Úmluvu o kazetové municích, vyhlášenou pod č. 18/2012 Sb. m. s., Úmluvu o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení, vyhlášenou pod č. 96/1975 Sb., Úmluvu o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení, vyhlášenou pod č. 14/2009 Sb. m. s., a Smlouvu o nešíření jaderných zbraní, vyhlášenou pod č. 61/1974 Sb.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o generální inspekci ozbrojených sborů

Navrhuje se provedení ryze terminologických změn odrážejících pojmosloví a systematiku nové právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Změna zákona o celní správě

Navrhuje se provedení ryze terminologických změn odrážejících pojmosloví a systematiku nové právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem

Varianta I - úplné zrušení zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem, je upravena v části devatenácté.

Varianta II – zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem je výrazně redukován.

K §1

Jedná se o terminologické změny, které jsou nutné v souvislosti přijetím nového zákona o zbraních a se zavedením pojmu vyňatí držitelé.

K § 2

Nově vymezuje, co je považováno za vojenský bezpečnostní materiál a za významný bezpečnostní materiál. Regulován do budoucna bude vojenský bezpečnostní materiál, k němuž se vztahují závazky ČR obsažené ve Smlouvě o konvenčních ozbrojených silách v Evropě. Za významný bezpečnostní materiál budou považována zde blíže specifikovaná zařízení pro elektronická protiopatření a ochranu proti nim, jako jsou např. radarové systémy TAMARA, VĚRA apod.

Dále se stanoví příslušnost orgánů k rozhodování v pochybnostech, zda je či není konkrétní předmět vojenský bezpečnostní materiál nebo významný bezpečnostní materiál.

K § 3 - § 5

Zrušují se pro nadbytečnost.

K § 6

Stanovuje, kdo je oprávněn nakládat s bezpečnostním materiálem a za jakých podmínek.

Povinnosti držitelů bezpečnostního materiálu jsou nastaveny tak, aby bylo České republice prostřednictvím MO umožněno plnit své mezinárodní závazky plynoucí ze Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě.

K § 7a § 8

Zrušují se pro nadbytečnost.

K § 9

Nově upravuje způsob vedení evidence bezpečnostního materiálu.

K § 10

Zrušen pro nadbytečnost.

K § 11

Evidenci vojenského bezpečnostního materiálu vedeno ministerstvo obrany, jehož prostřednictvím ČR plní své mezinárodně právní závazky.

K § 12 a § 13

Zrušují se pro nadbytečnost.

K § 14

Upravuje se výkon státní správy, kterou v případě vojenského bezpečnostního materiálu vykonává Ministerstvo obrany a v případě významného bezpečnostního materiálu Ministerstvo vnitra a PČR.

K § 15

Upravuje příslušnost ke kontrole. Kontrola bude probíhat standardně podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

K § 16

Upravuje přestupky a tresty za ně.

K § 20

Upravuje příslušnost k vedení řízení o přestupcích. Přestupková řízení budou vedena podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna zákona o vojenské policii

Navrhuje se provedení ryze terminologických změn odrážejících pojmosloví a systematiku nové právní úpravy nakládání se zbraněmi a municí v civilní sféře

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Zrušovací ustanovení

Navrhuje se zrušení zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem, dále zákonů, kterými byl tento zákon novelizován a nařízení vydaného k jeho provedení.

ČÁST DVACÁTÁ

Účinnost

V případě novely zákona č. 38/1994 Sb., se vzhledem k urgentnosti řešeného problému navrhuje nabytí účinnosti patnáctým dnem od jeho vydání.

Ostatní části zákona o změně některých zákonů musí nabýt účinnosti ke stejnému datu, jako zákon o zbraních a zákon o municích, tj. k 1. lednu 2022.